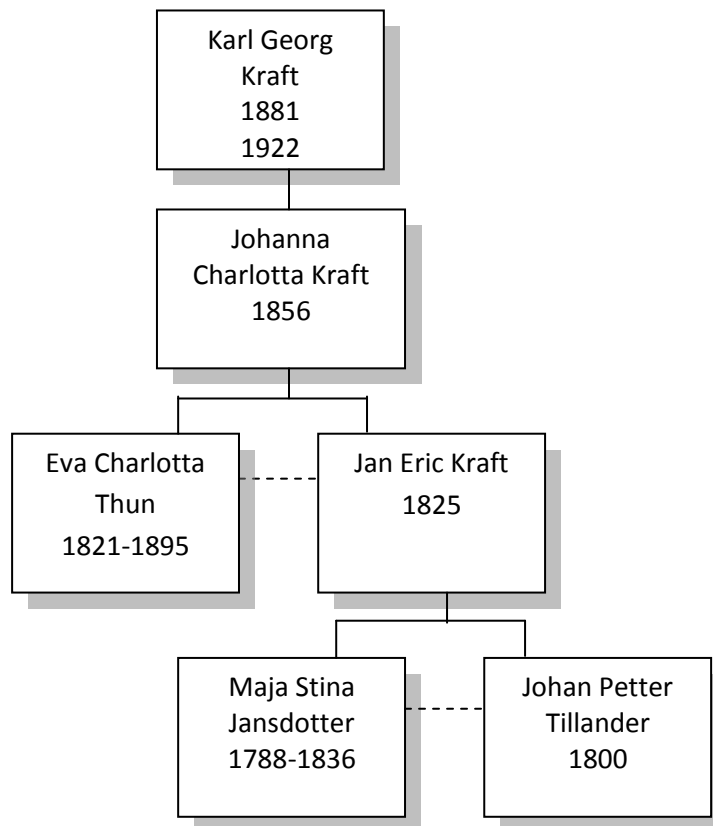
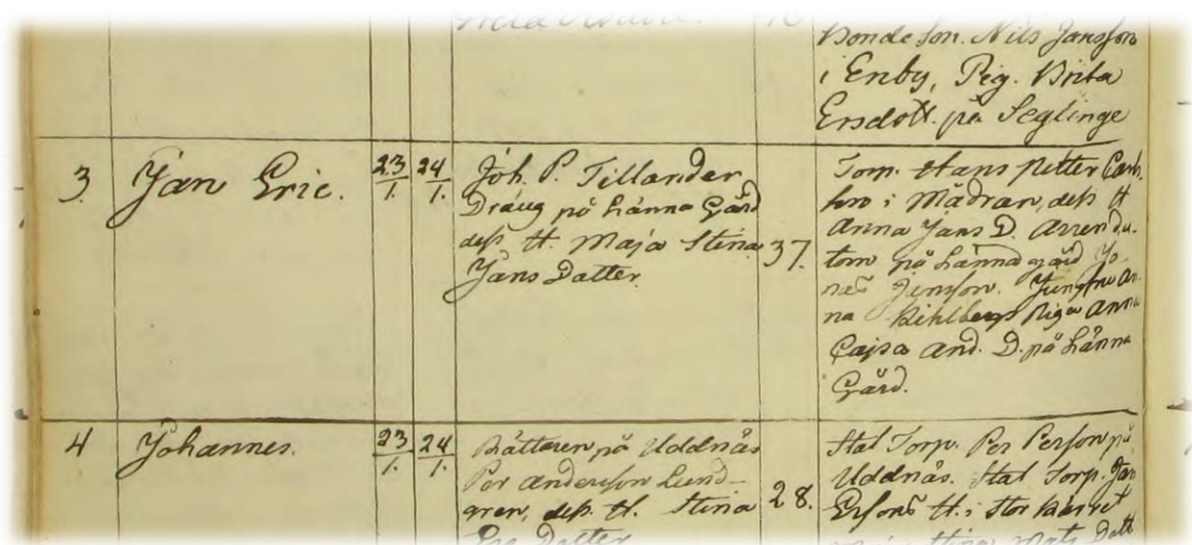

Jan Eric Kraft, 1825-01-23

Jan Eric föds den 23/1 1825 som Johan Petter Tillander, dräng på Länna gård, Almunge (nuvarande Länna tätort) och hans hustru Maja Stina Jansdotters förstfödde son. Dopvittnen vid dopet dagen efter födelsen var Hans Petter Carlsson i Mådran, dess hustru Anna Jansdotter, arrendatorn på Länna gård Jonas Jansson och pigan Anna Cajsa Andersdotter på Länna gård.

Ur Almunges dopbok 1825.

Fadern Johan Petter Tillander född år 1800 i Östuna och Maja Stina Jansdotter född år 1788 i Tuna hade flyttat från Knutby till Länna gård 1824, de fick nu sitt första barn vid 25 och 37 års ålder. År 1826 lämnar de Länna och den lilla familjen flyttar vidare till Gränome, Stavby där Jan Petter blir

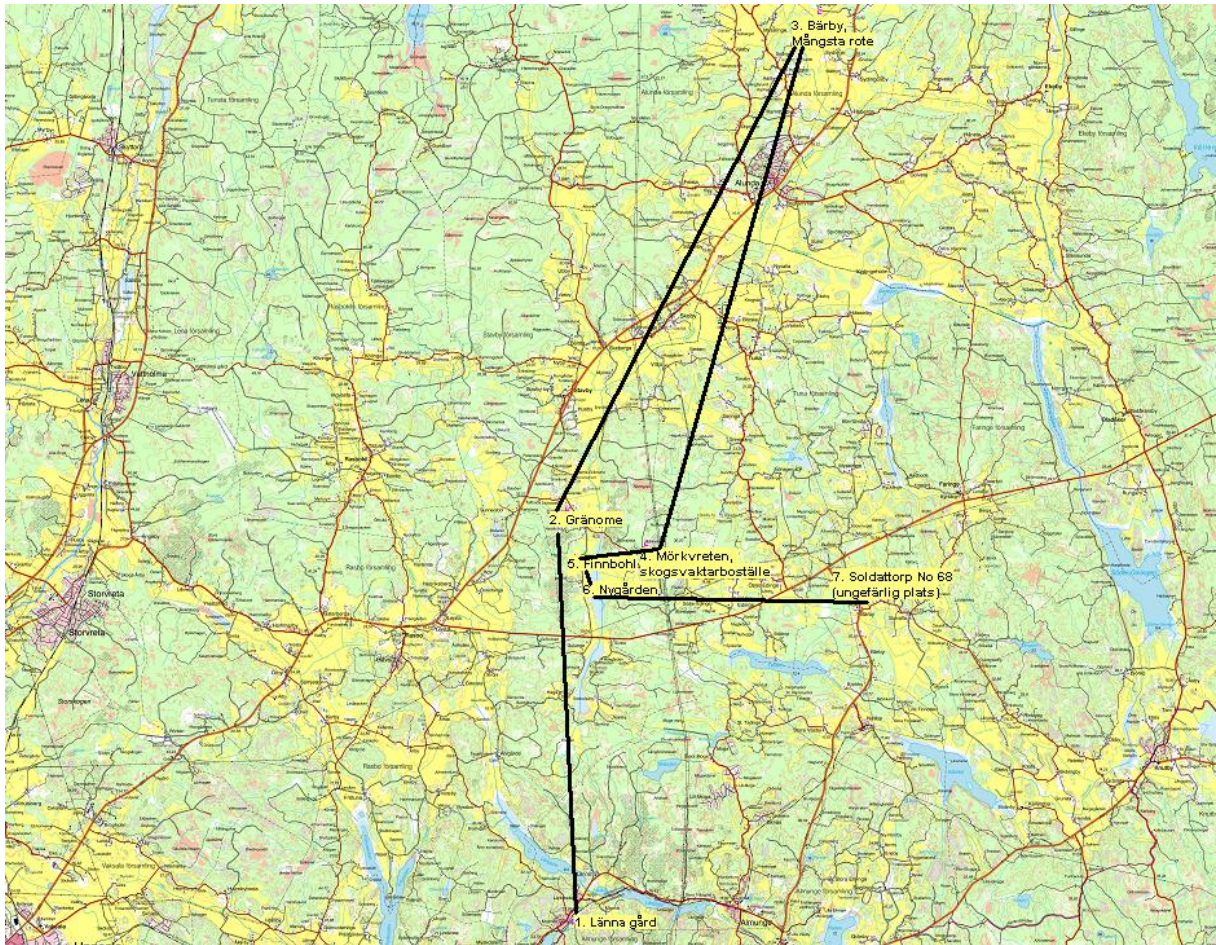
statardräng (en statardräng har en egen jordlott och ett torp att bo i, betalning för det skedde ofta genom dagsverken på gården torpet tillhörde). Men efter bara 1 år flyttar de igen, nu till Alunda där de bosätter sig på ett torp tillhörande Bärby, Mångsta rote, Löfsta Ottung. Prästen har där gjort en anteckning om att Jan Petter läser utantill rent, men hade svaga kunskaper i det katekesen hade att lära. Jan Erics mor Maja Stinas kunskaper var bättre.

Den 24/10 1829 flyttar de enligt Alundas husförhörslängd och flyttningslängd till Almunge, men de finns varken med i Almunges husförhörslängd eller inflyttningslängd. Var familjen under tiden 1829 – 1836 befinner sig vet jag ej, men 1836 återfinns Johan Petter Tillander som nyinflyttade på Mörkvreten, Lydinge rote i Stavby där Jan Petter är skogvaktare. Jan Erics mor, Maja Stina, har avlidit 16/1 1836 av okänd anledning och på okänd plats, men Jan Petter gifter om sig 1837 med den 4 år äldre änkan Margaretha Lundin från Lydinge gård. Margaretha flyttar in tillsammans med sin 81-åriga mor Brita Jonsdotter, ursprungligen från Ockelbo. Jan Eric benämns nu som Margaretha Lundins fosterson.

Den 6/12 1841 dör även Jan Erics nya fostermor Margaretha Lundin av vattusot, bara 45 år gammal. Johan Petter Tillander sörjer dock inte så länge den här gången heller, den 10/6 1842 gifter Jan Erics 42-åriga far om sig för 3:e gången om sig med den 24-åriga Johanna Matsdotter. Jan Eric, som vid giftermålet var 17 år, kände säkert redan sin nya, väldigt unga styvmor då de under ett par månader före giftermålet båda två arbetat som dräng och piga på gården Finnbohl, första roten Lydinge, Stavby.

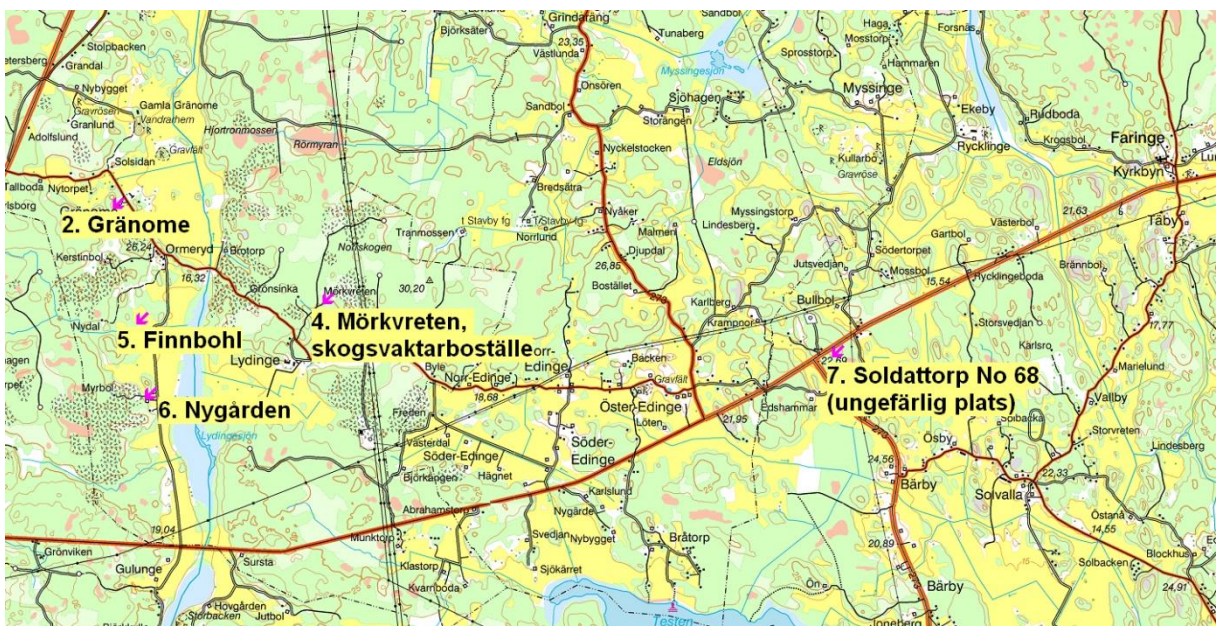
Så får äntligen Jan Eric syskon, den 8/4 1843 föds Carl, den 1/12 1844 föds Mathilda (hon dör 16/6 1846 av slag, 1½ år gammal) och den 27/4 1847 föds August. Vid det laget har Jan Eric redan flyttat hemifrån för andra gången, 20 år gammal tar han tjänst som dräng på Nygården, första roten Lydinge, Stavby, men redan efter 1 år är han tillbaka hos familjen på Mörkvreten igen. Men strax efter hemkomsten, den 30/10 1846 gifter sig den 21 år gamla Jan Eric Tillander med den 3 år äldre Eva Charlotta Thun. Eva Charlotta har vid giftermålet ett oäkta barn, Jan Petter 4 år gammal. Eva Charlotta hade flyttat till Stavby från Tuna socken där hon var född, hon tjänade först som piga på Brotorp år 1840 sedan hos sina släktingar torparen Anders Petter Thun på Sursta, första roten Lydinge, Stavby. Hon flyttade sedan hem i samband med barnafödseln och bodde i Tuna tills giftermålet med Jan Eric. Om Jan Eric Tillander är Jan Petters biologiska far är inte klarlagt men det är fullt möjligt eftersom de befann sig i samma område vid den tiden, Jan Eric var 16 år gammal och Eva Charlotta var 19 år, dessutom får barnet namnet Jan. Det var väldigt vanligt att söner fick ära delar av faderns namn. Efter något år som gifta försvinner dessutom anteckningen om att Jan Petter skulle vara oäkta, han anses då vara äkta son i familjen.

År 1848 flyttar Jan Eric Tillander, 23 år Eva Charlotta Thun, 26 år och sonen Jan Petter, 6 år till soldattorp No 68 på Bärby ägor, Bärby rote, Faringe. Jan Eric Tillander tar värvning som indelt soldat den 31 maj 1848 i Upplands regemente, Rasbo kompani då den dittillsvarande soldaten No.68 Olof Bär fått avsked med pension pga. sitt ljumskbräck. Det var säkert inte enda skälet till avskedandet, i en anteckning i 1847 års generalmönsterrullor står att han "har mindre godt uppförande, ställes på ett års förbättring" vilket innebar att förbättrade han inte sitt uppförande under 1 år kunde han få avsked utan pension. Jan Erik Tillander får sig tilldelat soldatnamnet Kraft, ett namn inte bara han kommer att använda sig av resten av sitt liv utan även ett namn många av hans efterkommande kommer att bära. Fler barn föds på soldattorpet, 1849 får de Carolina och 1 år senare Hilda. Angående Jan Erics läsförmåga så var den skaplig, han får omdömet att han läser "försvarligt" av prästen.

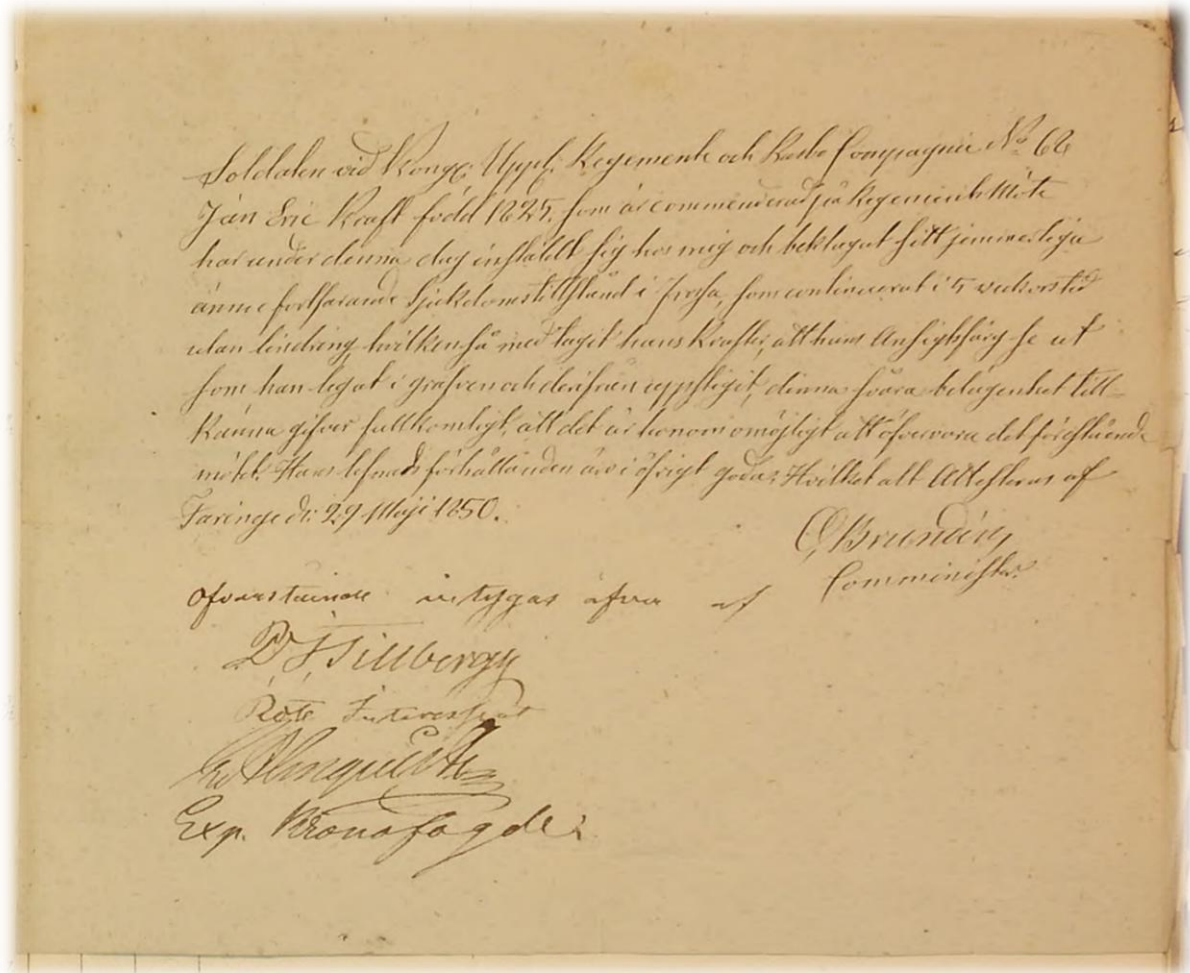

Alla de ställen Jan Eric Kraft bott på.

1. Länna gård, Almunge. Här föds Jan Eric, bor här 1825 – 1826.
2. Gränome, Stavby, 1826 – 1827
3. Bärby, Mångsta rote, Löfsta Ottung, Alunda, 1827 - 1829
4. Skogsvaktarboställe Mörkvreten, Lydinge rote, Stavby, 1836 – 1848 (korta avbrott som dräng)
5. Finnbohl, första roten Lydinge, Stavby, 1841 – 1842 (tjänar som dräng)
6. Nygården, första roten Lydinge, Stavby, 1845 – 1846 (tjänar som dräng)
7. Soldattorp No 68 på Bärby ägor, Bärby rote, Faringe, 1848 – till sin död

1850 är det dags för den första generalmönstringen för soldat No.68 Kraft, men Jan Eric är sjuk och beviljas utebli från mönstringen med hjälp av ett intyg undertecknat av bl.a. kronfogden i Faringe. Han får då vänta till 1854, generalmönstring var det bara var 4:e år, omväxlande på Polacksbacken i Uppsala och Ladugårdsgårde i Stockholm. Enligt mönstringen 1854 var Jan Eric 5 fot och 8½" lång vilket efter dåtidens fot-mått bör motsvara ca 174 cm.

Intyget som innebar att Jan Eric slapp generalmönstringen 1850.

"Soldaten vid Kongl. Uppl. regemente och Rasbo compagnie No 68 Jan Eric Kraft född 1825 som är commenderad på Regementsmöte har under denna dag inställt sig hos mig och beklagat sitt jämmerliga ännu fortfarande sjukdomstillstånd i frossa som kontinecerat i 5 veckors tid utan lindring, hvilken så medtagit hans krafter att hans ansiktsfärg se ut som han legat i grafven och derifrån uppstigit, denna svåra belägenhet tillkännagifver fullkomligt att det är honom omöjligt att öfvervara det förestående mötet. Hans lefnadsförhållanden är i öfrigt goda. Hvilket atteras af Faringe d. 29 Maji 1850."

O. Brundin, Commisarie

Ofvanstående intygas äfven af

D J Tillbergh, rote intarestreat,

-----, Exp. Kronogogde

1853 föds det fjärde barnet i familjen, dottern Lovisa, 1856 föds Johanna Charlotta och 1858 får de Erik August, alla födda kring jul respektive år. 1861 flyttar äldste sonen Jan Peter hemifrån 18 år gammal, han tar vid flytten efternamnet Lindström istället för Kraft när han tar tjänst som dräng i Almunge. Barn saknade efternamn tills de flyttade hemifrån vid den här tiden, det var därför väldigt lätt att ta sig ett namn, man kunde i stort sätt fritt att välja så länge inte namnet var adligt.

År 1861 föds näste son, Gustaf, men han dör av slag strax efter födseln. 1 år senare får de en dotter, Maria Augusta, och år 1864 föds det 9:e barnet, sonen Carl Wilhelm.

Dottern Carolina flyttar hemifrån under en period till gården Solvalla, Faringe socken, hon kommer hem gravid och föder den oäkta dottern Alma karolina 1870 vid 21 års ålder. Dottern Hilda flyttar 1868 till gården Öhn, Faringe socken och sedan vidare till Knutby och Lovisa, 17 år gammal flyttar 1870 till Almunge. Knappt 17 år gammal ger sig även dottern Johanna Charlotta iväg som piga, hon hamnar först i Bladåker. Även Carolina flyttar men lämnar kvar sin oäkta och hörselskadade dotter Alma Karolina. Carolina blir piga i Knutby 1872. På torpet finns nu:

Jan Eric Kraft	47 år
Eva Charlotta Thun	50 år
sonen Erik August	14 år
dottern Maria Augusta	9 år
Carolinas dotter Alma Karolina	2 år

I Faringe socken fanns år 1875 6 dragoner och 14 indelta soldater, på Bärby rote fanns 2 av dessa soldater, Karl Tapper och Jan Erik Kraft, båda 50 år gamla 1875.

År 1877 flyttar även sonen Erik August, 17 år till Bärby gård, Faringe. Carolina har under sin tid som piga åter blivit med barn. 1876 föds hennes andra oäkta barn, Gustaf Werner. Han bor mestadels hos sina morföräldrar i soldattorpet men vid 1 års ålder flyttar han till sin mor i Knutby. År 1877 kommer även dottern Johanna Charlotta hem, hon har arbetat som piga på flera gårdar, senast i Knutby. Hon är hemma i 1 år innan hon flyttar vidare till Uppsala stad.

På generalmönstringen på Polacksbacken i Uppsala år 1881 får Jan Erik Kraft avsked som soldat, han är då 57 år och har varit soldat i 33 år. Det finns inga anteckningar om vare sig sjuklighet eller dåligt uppträdande, det finns t.o.m. en anteckning i generalmönsterrullorna från 1881 som säger "tjänt berömligt", så avskedet med pension från Wadstena krigsmanshuskassa med 24 kronor per år får han troligen för lång och trogen tjänst. En ny kraft får då överta Jan Eriks soldatnummer No.68, Per August Kraft, 21 år från Almunge. Det var vanligt att soldatnamnet följde med soldatnumret vid den här tiden. Jan Erik med familj fick dock ha kvar namnet Kraft och bo kvar i sitt soldattorp, ett nytt torp måste ha byggts åt den nye soldaten.

Dottern Maria Augusta flyttar som piga till Almunge 1881, hon är då 18 år gammal. Hon flyttar sedan vidare till Uppsala, tar då efternamnet Berglöf och kommer hem gravid i 6:e månaden i slutet av år 1883. 1884 föds hennes oäkta son Johan Alfred i soldattorpet. Hon flyttar snart vidare med sin son till Tensta i oktober 1884, men bara 4 dagar innan de lämnar torpet får hon "absolution efter lönskaläge", alltså en uppläxning pga. sitt utomäktenskapliga barn.

År 1885 finns inte så många kvar på torpet:

Jan Eric Kraft	60 år
Eva Charlotta Thun	63 år
Alma Karolina (barnbarn)	15 år

Den 23/11 1888 flyttar Alma Karolina, den då 18-åriga hörselskadade barnbarnet till Jan Erik Kraft och Eva Charlotta Thun till Ösby för att tjäna som piga. Hon kan inte varit till så stor nytta eftersom hon då var gravid i 7:e månaden. Varför hon tog tjänst som piga i det tillståndet kan man undra över, antingen fick hon inte bo kvar i torpet efter sitt osedliga leverne eller så hade hon redan skrivit på ett

pig-kontrakt. Hon föder sin oäkta dotter Ruth Eulalia under sin tid på Ösby gård, men när hennes dotter är 10 månader och pigkontraktet löpt ut kommer mor och dotter tillbaka till sina gamla morföräldrar på soldattorpet. Alma Karolina får sin absolution, precis som hennes mor fått 20 år tidigare, 1891. Hon flyttar 1892 till Bärby gård, Faringe där hon tjänstgör som piga, hon tar sig nu efternamnet Lundvall. Efter 1 år på gården flyttar hon och hennes dotter Ruth Eulalia åter till sina morföräldrar och det gamla soldattorpet.

Eva Charlotta Thun dör den 23/8 1895, hon är då 73 år. Jag har inte funnit någon anteckning om när Jan Eric Kraft dör, han är vid liv vid årsskiftet 1895-1896 men han finns inte med i folkbokföringen år 1900, han bör alltså ha varit mellan 70-75 år vid sin död.

Jan Erics och Eva Charlottas barn

Jan Peter 17/9 1843

Anges först som oäkta, sedan som Jan Eric Krafts barn. Föddes i Tuna hos sina morföräldrar. År 1861 flyttar äldste sonen Jan Peter hemifrån 18 år gammal, han tar vid flytten efternamnet Lindström istället för Kraft när han tar tjänst som dräng i Almunge.

Carolina 29/7 1849

Flyttar hemifrån under en period till gården Solvalla, Faringe socken, hon kommer hem gravid och föder den oäkta dottern Alma karolina 4/6 1870 vid 21 års ålder. Alma karolina anges vid 15 års ålder vara döv, detta ändras sedan av prästen till "hör illa". Carolina flyttar för att bli piga i Knutby 1872 men lämnar kvar sin oäkta dotte Alma Karolina. Carolina blir under sin tid som piga åter med barn. 3/7 1876 föds hennes andra oäkta barn, Gustaf Werner. Han bor som nyfödd mestadels hos sina morföräldrar i soldattorpet men vid 1 års ålder flyttar han till sin mor i Knutby.

Den 23/11 1888 flyttar Alma Karolina, den då 18-åriga hörselskadade dottern från sina morföräldrar till Ösby för att tjäna som piga. Hon kan inte varit till så stor nytta eftersom hon då var gravid i 7:e månaden. Varför hon tog tjänst som piga i det tillståndet kan man undra över, antingen fick hon inte bo kvar i torpet eller så hade hon redan skrivit på sitt pig-kontrakt. Hon föder sin oäkta dotter Ruth Eulalia under sin tid på Ösby gård, men när hennes dotter är 10 månader och pigkontraktet löpt ut kommer mor och dotter tillbaka till sina gamla morföräldrar på soldattorpet. Alma Karolina får sin absolution, precis som hennes mor fått 20 år tidigare, den 22/2 1891. Hon flyttar 1892 till Bärby gård, Faringe där hon tjänstgör som piga, hon tar sig nu efternamnet Lundvall. Efter 1 år på gården flyttar hon och hennes dotter Ruth Eulalia åter till sina morföräldrar och det gamla soldattorpet. Alma

Carolina gifter sig så småningom med Johan Olof Eriksson f. 1863 och flyttar med gemensam dotter Ruth Eulalia f. 1889 till Seglinge gård i Almunge, där hon finns år 1900.

Seglinge gård, Almunge.

Hilda **9/11 1850**

Flyttar 1868 till gården Öhn, Faringe socken och sedan vidare till Knutby.

Lovisa **22/12 1853**

17 år gammal flyttar hon 23/12 1870 till Almunge.

Johanna Charlotta **16/12 1856**

Knappt 17 år gammal ger hon sig iväg som piga, först i Bladåker. 1877 kommer hon hem, hon har då arbetat som piga på flera gårdar, senast i Knutby. Hon är hemma i 1 år innan hon flyttar vidare in till Uppsala stad. Får så småningom sonen Karl Georg Kraft, vilken i sin tur får dottern Svea Linnea Kraft.

Eric August **27/12 1858**

1877 flyttar han först till Bärby gård, sedan till Räsby gård för att snart flytta tillbaks till Bärby gård, Faringe.

Gustaf **6/11 1861**

Dör av slag 17 dagar efter födseln.

Maria Augusta **4/10 1863**

Hon flyttar som piga till Almunge 1881, hon är då 18 år gammal. Sedan flyttar hon vidare till Uppsala, tar då efternamnet Berglöf och kommer hem gravid i 6:e månaden i slutet av år 1883. Den 16/5 1884 föds hennes oäkta son Johan Alfred. Hon flyttar med sin son till Tensta i oktober 1884, men bara 4 dagar innan de lämnar torpet får hon "absolution efter lönskaläge", alltså en uppläxning pga sitt utomäktenskapliga barn, troligen av prästen. År 1890 är hon gift med dragon Anders Hjort och har en dotter, Ruth Svea Augusta f. 1889 och bor på dragontorpet i Tuna, Bälinge. År 1900 bor de på Hejmdal no 3, Uppsala och har ett barn till, Nils Rupert f. 1899. Nils Rupert Hjorth dog 1972, ligger begravd på Uppsala gamla kyrkogård tillsammans med sin hustru Hildur Carolina (död 1986) och föräldrar Anders Hjort (död 1914) och Maria Augusta (död 1946) och syster Svea Augusta (död 1933).

Carl Wilhelm **8/11 1864**

Dör 1,5 år gammal av "skarlakansfeber" den 15/6 1866.

Källförteckning:

Kyrkböcker och generalmönsterrullor via Arkiv Digital:

Almunge C:2 (1768-1842) Bild 170 / sid 333 (AID: v120154.b170.s333, NAD: SE/ULA/10008)
Almunge AI:7 (1824-1828) Bild 225 / sid 218 (AID: v120123.b225.s218, NAD: SE/ULA/10008)
Stavby AI:8 (1824-1828) Bild 44 / sid 37 (AID: v125968.b44.s37, NAD: SE/ULA/11443)
Alunda B:1 (1821-1839) Bild 20 (AID: v120300.b20, NAD: SE/ULA/10012)
Alunda AI:9 (1821-1827) Bild 124 / sid 115 (AID: v120272.b124.s115, NAD: SE/ULA/10012)
Alunda AI:10 (1828-1834) Bild 186 / sid 172 (AID: v120273.b186.s172, NAD: SE/ULA/10012)
Alunda B:1 (1821-1839) Bild 23 (AID: v120300.b23, NAD: SE/ULA/10012)
Stavby AI:10 (1834-1839) Bild 35 / sid 17 (AID: v125970.b35.s17, NAD: SE/ULA/11443)
Stavby AI:11 (1839-1844) Bild 25 / sid 15 (AID: v125971.b25.s15, NAD: SE/ULA/11443)
Stavby C:4 (1834-1861) Bild 116 / sid 219 (AID: v125989.b116.s219, NAD: SE/ULA/11443)
Stavby AI:11 (1839-1844) Bild 43 / sid 33 (AID: v125971.b43.s33, NAD: SE/ULA/11443)
Stavby AI:12 (1844-1849) Bild 29 / sid 17 (AID: v125972.b29.s17, NAD: SE/ULA/11443)
Stavby AI:12 (1844-1849) Bild 44 / sid 31 (AID: v125972.b44.s31, NAD: SE/ULA/11443)
(ev liten lucka, kanske de flyttade direkt till Faringe)
Faringe AI:10 (1846-1850) Bild 83 / sid 77 (AID: v124221.b83.s77, NAD: SE/ULA/10240)
Faringe AI:11 (1851-1855) Bild 94 / sid 89 (AID: v124222.b94.s89, NAD: SE/ULA/10240)
Faringe AI:12 (1856-1860) Bild 100 / sid 95 (AID: v124223.b100.s95, NAD: SE/ULA/10240)
Faringe AI:13 (1861-1870) Bild 106 / sid 101 (AID: v124224.b106.s101, NAD: SE/ULA/10240)
Faringe AI:14 (1871-1875) Bild 111 / sid 108 (AID: v124225.b111.s108, NAD: SE/ULA/10240)
Faringe AI:15 (1876-1885) Bild 3 (AID: v124226.b3, NAD: SE/ULA/10240)
Faringe AI:15 (1876-1885) Bild 110 / sid 107 (AID: v124226.b110.s107, NAD: SE/ULA/10240)
Faringe AI:15 (1876-1885) Bild 277 / sid 103 (AID: v124226.b277.s103, NAD: SE/ULA/10240)
Faringe AI:16 (1886-1890) Bild 131 / sid 119 (AID: v124227.b131.s119, NAD: SE/ULA/10240)
Faringe AI:17 (1891-1895) Bild 176 / sid 166 (AID: v124228.b176.s166, NAD: SE/ULA/10240)
Faringe AI:17 (1891-1895) Bild 180 / sid 170 (AID: v124228.b180.s170, NAD: SE/ULA/10240)

Upplands regemente 045 (1847-1847) Bild 62 / sid 117 (AID: v82404.b62.s117, NAD: SE/KrA/0023)
Upplands regemente 046 (1850-1850) Bild 75 / sid 138 (AID: v82406.b75.s138, NAD: SE/KrA/0023)
Upplands regemente 047 (1853-1853) Bild 98 (AID: v82408.b98, NAD: SE/KrA/0023)
Upplands regemente 048 (1857-1857) Bild 120 / sid 211 (AID: v82411.b120.s211, NAD: SE/KrA/0023)
Upplands regemente 049 (1860-1860) Bild 143 / sid 215 (AID: v82413.b143.s215, NAD: SE/KrA/0023)
Upplands regemente 050 (1863-1863) Bild 108 / sid 199 (AID: v82415.b108.s199, NAD: SE/KrA/0023)
Upplands regemente 051 (1866-1866) Bild 119 / sid 209 (AID: v82417.b119.s209, NAD: SE/KrA/0023)
Upplands regemente 052 (1869-1869) Bild 115 / sid 209 (AID: v82420.b115.s209, NAD: SE/KrA/0023)
Upplands regemente 053 (1873-1873) Bild 134 / sid 261 (AID: v82422.b134.s261, NAD: SE/KrA/0023)
Upplands regemente 054 (1877-1877) Bild 132 / sid 251 (AID: v82424.b132.s251, NAD: SE/KrA/0023)
Upplands regemente 055 (1881-1881) Bild 140 / sid 253 (AID: v82426.b140.s253, NAD: SE/KrA/0023)

Sveriges befolkning 1900, CD från Sveriges släktforskarförbund

Begravda i Sverige, CD från Sveriges släktforskarförbund

Lantmäteriet, <http://historiskakartor.lantmateriet.se>